

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण

प्राधिकृत प्रकाशन

शुक्रवार, जानेवारी २५, २००२/माघ ५, शके १९२३

स्वतंत्र संकलन म्हणून फाईल करण्यासाठी या भागाला वेगळे पृष्ठ क्रमांक दिले आहेत.

भाग एक-अ-मध्य उप-विभाग

महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या, ग्रामपंचायती, नगरपरिषदा, प्राथमिक शिक्षण आणि स्थानिक निधी लेखा परीक्षा अधिनियम यांखालील (भाग चार-ब मध्ये प्रसिद्ध करण्यात आलेले आदेश व अधिसूचना यांव्यतिरिक्त) आदेश व अधिसूचना.

STATE ELECTION COMMISSION, MAHARASHTRA

New Administrative Building, Opp. Mantralaya, Madam Cama Road,
Mumbai 400 032, dated the 25th January 2002

Order

No. SEC./GEN/2002/CR-10/D-10.—Whereas, the superintendence, direction and control of all elections to the Panchayats and Municipalities in the State vest in the State Election Commission, Maharashtra by virtue of provisions of Article 243-K and 243-ZA of the Constitution of India ; and

Whereas, during the process of election to the Panchayats and Municipalities, the Code of Conduct is made applicable by the State Election Commission with a view to have the elections held in free, fair and peaceful manner. During the period of Code of Conduct, flag hoisting was not allowed for various reasons in the Municipal Corporations, Municipal Councils, Nagar Panchayats, Zilla Parishads, Panchayat Samitis and Village Panchayats by their democratically elected heads, such as Mayors of the Municipal Corporations, Presidents of the Municipal Councils, Nagar Panchayats, Zilla Parishads and Panchayat Samitis and Sarpanchas of the Village Panchayats on Republic Day, Maharashtra Day, Independence Day ; and

Whereas, the State Election Commission has reconsidered its view regarding hoisting of national flag on ceremonial occasions such as Republic Day, Maharashtra Day and Independence Day etc. by the elected heads of the Panchayats and Municipalities ;

Now Therefore, taking into account all relevant considerations, the State Election Commission in exercise of the powers conferred by Article 243-K and 243-ZA of the Constitution of India, read with sub-section (4) of section 18A of the Mumbai Municipal Corporation Act, 1888, sub-section (4) of section 9B of the City of Nagpur Corporation Act, 1948, sub-section (4) of section 14 of the Bombay Provincial Municipal Corporations Act, 1949, sub-section (4) of section 10A of the Maharashtra Municipal Councils, Nagar Panchayats and Industrial Townships Act, 1965, sub-section (4) of section 9A of the Maharashtra Zilla Parishads

and Panchayat Samitis Act, 1961, sub-section (4) of section 10A of the Bombay Village Panchayats Act, 1958 and of all other powers enabling it in this behalf, the State Election Commission hereby directs as follows :—

1. So far as hoisting of the National Flag on ceremonial occasions such as Republic Day, Maharashtra Day and Independence Day is concerned, this is a purely formal, official function and even the standing instructions of 28th July 1999 of the Election Commission of India make it clear that Prime Ministers and Chief Ministers can continue to hoist the flag at National and State Head Quarters as per long standing convention. Democratic decentralisation has taken governance down to the District level and even lower levels and Municipal Corporation and Municipal Councils are also part of the process of decentralised Government. Therefore, there can be absolutely no objection to Mayors of Municipal Corporations, Presidents of Municipal Councils, Nagar Panchayats, Zilla Parishads and Panchayat Samitis, as also Sarpanchas of the Village Panchayats, hoisting the National Flag on such ceremonial occasions (even during an ongoing election process) provided no political speeches accompany on that occasion. The flag hoisting should be done at the conventional place where it is done every year either in the Municipal Corporation, Municipal Council, Nagar Panchayat, Zilla Parishad, Panchayat Samiti and Village Panchayat, but a new venue should not be selected for the purpose like a large playground or at a place where large crowds can be attracted unless such a venue is an already conventionally existing venue.

2. So long therefore as this long standing past practice is continued in regard to the hoisting of the National Flag on Republic Day, Maharashtra Day and Independence Day, at the existing location, and no other activities are performed such as delivering political party speeches or honouring groups of people (by way of new addition to the function) on that occasion as a part of the ceremony, there cannot be any objection to the elected heads performing the honours on such National occasions. However, when the Code of Conduct is in operation the elected heads of local self Government institutions in their speeches will confine themselves to extolling the Achievements of the Martyrs in securing freedom of the country, glorification of the Indian State and so on. Under no circumstances should these become a platform for political campaign.

Y. L. RAJWADE,
State Election Commissioner,
Maharashtra.

राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र
क्रमांक - रानिआ/मनपा-२०११/प्र.क्र.३/का.५
नवीन प्रशासकीय भवन, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मादाम कामा रोड, मुंबई:- ४०० ०३२.
दिनांक - ११ जानेवारी, २०१२.

प रि ष त्र क

आचारसंहितेच्या कालावधीत प्रजासत्ताक दिन येत असल्यामुळे संबंधित महानगरपालिकेमध्ये महापौरांना, जिल्हा परिषदेमध्ये जिल्हा परिषद अध्यक्ष, पंचायत समितीचे सभापती व ग्रामपंचायतीचे सरपंच यांना ध्वजारोहण करता येईल का, याबद्दल राज्य निवडणूक आयोगाकडे विचारणा होत आहे. याबाबत असे स्पष्ट करण्यात येते की आचारसंहितेच्या कलम १४ नुसार अशा कार्यक्रमांना लोकप्रतिनिधींची उपस्थिती असण्यास हरकत नाही. मात्र कार्यक्रमाच्या नेहमीच्या स्थळामध्ये बदल करण्यात येऊ नये. तसेच समारंभात करावयाची भाषणे बलिदान केलेल्या हुतात्म्यांचा तसेच देशाचा गौरव यापुरती मर्यादित ठेवण्यात यावीत. कोणत्याही परिस्थितीत निवडणूक प्रचाराची भाषणे करण्यात येणार नाहीत व आचारसंहितेचा भंग होणार नाही याची खबरदारी जिल्हाधिकाऱ्यांनी घ्यावी.

नीला सत्यनारायण
(नीला सत्यनारायण) ११/१/१२
राज्य निवडणूक आयुक्त,
महाराष्ट्र

प्रति,
महानगरपालिका आयुक्त,
बृहन्मुंबई, ठाणे, उल्हासनगर, पुणे, पिंपरी-चिंचवड,
सोलापूर, नाशिक, अकोला, अमरावती व नागपूर

सर्व जिल्हा परिषदा/पंचायत समित्यांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी

राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र

क्रमांक - रानिआ/मनपा-२०११/प्र.क्र.३/का.५

नवीन प्रशासकीय भवन, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मादाम कामा रोड, मुंबई:- ४०० ०३२.

दिनांक - ११ जानेवारी, २०१२.

प रि प त्र क

आचारसंहितेच्या कालावधीत प्रजासत्ताक दिन येत असल्यामुळे संबंधित जिल्हयाच्या पालक मंत्र्यांना ध्वजारोहण करता येईल का, याबद्दल राज्य निवडणूक आयोगाकडे विचारणा होत आहे. याबाबत असे स्पष्ट करण्यात येते की आचारसंहितेच्या कलम १४ नुसार अश्या कार्यक्रमांना लोकप्रतिनिधीची उपस्थिती असण्यास हरकत नाही. मात्र कार्यक्रमाच्या नेहमीच्या स्थळामध्ये बदल करण्यात येऊ नये. तसेच समारंभात करावयाची भाषणे बलिदान केलेल्या हुतात्म्यांचा तसेच देशाचा गौरव यापुरती मर्यादित ठेवण्यात यावीत. कोणत्याही परिस्थितीत निवडणूक प्रचाराची भाषणे करण्यात येणार नाहीत व आचारसंहितेचा भंग होणार नाही याची खबरदारी जिल्हाधिकार्यांनी घ्यावी.

नीला सत्यनारायण
(नीला सत्यनारायण) ११/१/१२
राज्य निवडणूक आयुक्त,
महाराष्ट्र

प्रति,
सर्व जिल्हाधिकारी

७८

राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र
 क्रमांक - रानिआ/मनेपा-२०११/प्र.क्र.३/का.५
 नवीन प्रशासकीय भवन, हुतात्मा राजगुरु चौक
 मादाम काना रोड, मुंबई - ४०० ०३२.
 दिनांक - २४ जानेवारी, २०१२.

परिपत्रक

आचारसंहितेच्या कालावधीत प्रजासत्ताक दिन येत असल्यामुळे संबंधित जिल्ह्याच्या पालक मंत्र्यांना व्हाजारोहण करता येईल का, याबाबत राज्य निवडणूक आयोगाकडे विचारणा होत असल्याने राज्य निवडणूक आयोगाच्या समक्रमांकाच्या दिनांक- ११/१/२०१२ च्या परिपत्रकाचे खुलासा करण्यात आलेला आहे. तथापि, त्यामध्ये संबंधित जिल्ह्याच्या पालक मंत्र्यांनी त्यांच्या जिल्हापत्रांमध्ये व्हाजारोहण करावे किंवा नसे याबाबत स्पष्ट ठरलेले असल्याने याबाबत अधिक स्पष्टीकरण करणे आवश्यक आहे. त्यामुळे असे स्पष्ट करण्यात येते की आचारसंहिता कालावधीमध्ये प्रजासत्ताक दिन येत असल्यास जिल्ह्याच्या पालक मंत्र्यांना व्हाजारोहण करता येईल. मात्र कार्यक्रमाच्या नेहमीच्या स्थळामध्ये बदल करण्यात येऊ नये. तसेच समारंभत करावयाची भाषणे बलिदान केलेल्या हुतात्म्यांचा तसेच देशाचा गौरव वापुरती मर्यादा ठेवण्यात यावी. कोणत्याही परिस्थितीत निवडणूक प्रचाराची भाषण करण्यात येणार नाहीत व आचारसंहितेचा भंग होणार नाही याची खबरदारी जिल्हाधिकार्यांनी घ्यावी.

नीला सत्यनासका
 (नीला सत्यनासका ३१/१/१२)
 राज्य निवडणूक आयुक्त,
 महाराष्ट्र

प्रति,
 सर्व मंत्रालयीन विभाग
 सर्व विभागीय आयुक्त
 सर्व जिल्हाधिकारी